

STANDARDELE INTERNAȚIONALE PRIVIND COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚAREA TERORISMULUI & PROLIFERĂRII

RECOMANDĂRILE FATF

INTRODUCERE

Grupul de Acțiune Financiară Internațională (FATF) este un organism inter-guvernamental, înființat în anul 1989 cu ocazia Summitului țărilor membre G7, desfășurat la Paris. Mandatul FATF este acela de a stabili standarde și de a promova o implementare eficientă a măsurilor legale, de reglementare și operaționale de combatere a spălării banilor, a finanțării terorismului și a finanțării proliferării, precum și a altor amenințări cu privire la integritatea sistemului financiar internațional. În colaborare cu alte părți interesate la nivel internațional, FATF va acționa, de asemenea, pentru identificarea vulnerabilităților, la nivel național, în scopul protejării sistemului financiar internațional împotriva abuzurilor.

Recomandările FATF prevăd un cadru comprehensiv și conform de măsuri, pe care țările trebuie să le implementeze în vederea combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și a finanțării proliferării armelor de distrugere în masă. Țările au diverse cadre legislative, administrative și operaționale și diferite sisteme financiare, astfel încât nu este posibil ca toate să ia măsuri identice pentru combaterea acestor amenințări. Din acest considerent, Recomandările FATF prevăd măsurile esențiale pe care țările trebuie să le aplice pentru:

- a identifica riscurile și a dezvolta politicile și coordonarea, la nivel național;
- a cerceta infracțiunile de spălare a banilor, finanțare a terorismului și finanțare a proliferării;
- a aplica măsuri preventive în sectorul financiar și alte sectoare desemnate;
- a stabili competențe și responsabilități pentru autoritățile competente (de exemplu autoritățile de investigare, de aplicare a legii și de supraveghere) și alte măsuri instituționale;
- a facilita cooperarea internațională.

Cele 40 de Recomandări originale ale FATF au fost elaborate în anul 1990, ca o inițiativă de a combate încercările de utilizare improprie a sistemelor financiare de către persoane care spălau banii proveniți din traficul de droguri. În anul 1996, Recomandările au fost revizuite pentru prima dată, pentru a evidenția evoluția trendurilor și tehnicilor de spălare a banilor (SB), și pentru a extinde scopul acestora dincolo de spălarea banilor proveniți din droguri. În octombrie 2001, FATF și-a extins mandatul pentru a putea aborda aspectele legate de finanțarea terorismului și a organizațiilor teroriste, făcând pași importanți în vederea elaborării celor Opt (ulterior Nouă) Recomandări Speciale privind Finanțarea Terorismului. Recomandările FATF au fost revizuite, a doua oară, în anul 2003, și acestea, alături de Recomandările Speciale, au fost aprobate de 180 țări, în prezent fiind universal recunoscute ca **standarde internaționale pentru combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT)**.

Urmare a finalizării celei de-a treia runde de evaluare mutuală a membrilor săi, FATF a revizuit și actualizat Recomandările FATF, în strânsă cooperare cu Organismele Regionale de tip FATF (FRSBs) și organizațiile care au statut de observator, inclusiv Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială și Organizația Națiunilor Unite. Revizuirile au avut în vedere noile amenințări emergente, clarificarea și întărirea multora dintre obligațiile existente, menținând, totodată, stabilitatea necesară și rigoarea Recomandărilor.

Standardele FATF au fost, de asemenea, revizuite, pentru întărirea obligațiilor în cazul situațiilor cu risc ridicat și pentru a permite țărilor să adopte o abordare mai concentrată în domeniile cu risc crescut sau în care implementarea ar putea fi îmbunătățită. Țările ar trebui, mai întâi, să identifice, să evalueze și să înțeleagă riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului cu care se confruntă, și apoi să adopte măsuri adecvate pentru a diminua riscul. Abordarea pe bază de risc permite țărilor, în cadrul cerințelor FATF, să adopte un set de măsuri mai flexibile, în vederea direcționării mai eficiente a resurselor lor și al aplicării măsurilor preventive proporționale cu natura riscului, în scopul concentrării eforturilor lor, în cel mai eficient mod.

Combaterea finanțării terorismului este o provocare foarte importantă. Un sistem eficient de CSB/CFT, în general, este important pentru abordarea finanțării terorismului; majoritatea măsurilor care au vizat anterior combaterea finanțării terorismului, sunt în prezent integrate în toate Recomandările, din acest considerent nemaifiind necesare Recomandările Speciale. Cu toate acestea, în Secțiunea "C" a Recomandărilor FATF sunt unele Recomandări care privesc doar finanțarea terorismului. Acestea sunt: Recomandarea 5 (incriminarea finanțării terorismului); Recomandarea 6 (sanțiuni financiare țintite legate de terorism și finanțarea terorismului) și Recomandarea 8 (măsuri de prevenire a folosirii în mod abuziv a organizațiilor non-profit).

Proliferarea armelor de distrugere în masă reprezintă, de asemenea, o îngrijorare semnificativă și, în 2008, mandatul FATF a fost extins pentru a include finanțarea proliferării armelor de distrugere în masă. Pentru a combate această amenințare, FATF a adoptat o nouă Recomandare (Recomandarea 7), cu scopul de a asigura o implementare conformă și efectivă a sancțiunilor financiare, când acestea se impun de către Consiliul de Securitate al ONU.

Standardele FATF includ Recomandările propriu-zise și Notele de interpretare a acestora, împreună cu definițiile aplicabile din Glosar. Măsurile prevăzute de standardele FATF ar trebui implementate de toți membrii FATF și FRSB, iar implementarea lor este riguros evaluată, în cadrul procedurilor de Evaluare Mutuală, și prin procedeele de evaluare ale FMI și BM, pe baza metodologiei comune de evaluare a FATF. Câteva dintre Notele Interpretative și definițiile din Glosar cuprind exemple care ilustrează modul în care cerințele trebuie puse în aplicare. Aceste exemple nu sunt elemente obligatorii ale Standardelor FATF și sunt incluse doar în scop de îndrumare. Nu s-a intenționat furnizarea unor exemple comprehensive și, deși sunt considerate ca fiind indicatori de sprijin, acestea nu sunt relevante în toate cazurile.

FATF elaborează, de asemenea, Ghiduri, Documente privind cele mai bune practici și alte avize pentru a sprijini statele în procesul de implementare a standardelor FATF. Aceste documente nu sunt obligatorii pentru evaluarea conformității cu Standardele, dar țările le pot găsi valoroase și le pot avea în vedere atunci când analizează cum să implementeze în mod optim Standardele FATF. O listă a Ghidurilor actualizate ale FATF precum și Documente cu cele mai bune practici, sunt disponibile pe website-ul FATF, fiind incluse, ca anexă, la Recomandări.

FATF este hotărât să mențină un dialog strâns și constructiv cu sectorul privat, societatea civilă și cu alte părți interesate, ca parteneri importanți în asigurarea integrității sistemului financiar. Revizuirea Recomandărilor a presupus o consultare extinsă și a beneficiat de comentariile și sugestiile acestor parteneri. Mergând mai departe cu mandatul său, FATF continuă să considere că se impune actualizarea standardelor, în raport cu informațiile noi legate de emergența unor amenințări și vulnerabilități ale sistemului financiar global.

FATF solicită statelor să implementeze măsuri eficiente pentru alinierea sistemelor naționale de combatere a spălării banilor, finanțării terorismului și finanțării proliferației, în scopul asigurării conformității cu Recomandările revizuite ale FATF.

RECOMANDĂRILE FATF

A. POLITICILE DE CSB/CFT ȘI COORDONARE

1. Evaluarea riscurilor și aplicarea abordării pe bază de risc

Țările trebuie să identifice, să evalueze și să înțeleagă riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și să ia măsuri, inclusiv prin desemnarea unei autorități sau a unui mecanism pentru coordonarea acțiunilor în scopul evaluării riscurilor și aplicării eficiente a resurselor, pentru a asigura diminuarea efectivă a riscurilor. Pe baza acestei evaluări, țările trebuie să aplice o abordare pe bază de risc (RBA) pentru a asigura că măsurile de prevenire sau diminuare a spălării banilor și finanțării terorismului sunt proporționale cu riscurile identificate. Această abordare trebuie să reprezinte o bază esențială pentru alocarea eficientă a resurselor în ceea ce privește regimul de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (CSB/CFT) și implementarea măsurilor pe bază de risc ce se regăsesc în Recomandările FATF. Atunci când țările identifică riscuri mai ridicate, trebuie să se asigure că regimul lor de CSB/CFT gestionează în mod adecvat astfel de riscuri. Atunci când țările identifică riscuri mai scăzute, în anumite condiții, pot decide să permită luarea unor măsuri simplificate pentru câteva dintre Recomandările FATF.

De asemenea, țările ar trebui să identifice, să evalueze și să înțeleagă riscurile de finanțare a proliferării pentru țară. În contextul Recomandării 1, „risc de finanțare a proliferării” se referă strict și numai la potențiala încălcare, neimplementare sau sustragerea de la respectarea obligațiilor de a impune sancțiuni financiare țintite, la care se face referire în Recomandarea 7. Țările ar trebui să ia măsuri corespunzătoare pentru a se asigura că aceste riscuri sunt atenuate în mod eficient, inclusiv desemnarea unei autorități sau a unui mecanism care să coordoneze acțiunile de evaluare a riscurilor și să aloce resurse în mod eficient în acest scop. În cazul în care țările identifică riscuri mai mari, acestea ar trebui să se asigure că abordează în mod adecvat aceste riscuri. În cazul în care țările identifică riscuri mai scăzute, acestea ar trebui să se asigure că măsurile aplicate sunt proporționale cu nivelul riscului de finanțare a proliferării, asigurând totodată punerea în aplicare deplină a sancțiunilor financiare vizate, conform Recomandării 7.

Țările trebuie să solicite instituțiilor financiare și profesiunilor non-financiare desemnate (DNFBP) să identifice, să evalueze și să întreprindă măsuri eficiente pentru a diminua riscurile lor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

2. Cooperarea și coordonarea, la nivel național

Țările trebuie să aibă politici naționale de CSB/CFT, pe baza riscurilor¹ identificate, care ar trebui revizuite cu regularitate și trebuie să desemneze o autoritate sau să aibă un mecanism de coordonare sau un alt tip de mecanism, responsabil pentru revizuirea acestor politici.

---

¹Riscul de finanțare a proliferării se referă strict și numai la potențiala încălcare, neimplementare sau sustragerea de la obligațiile de impunere de sancțiuni financiare țintite, menționate în Recomandarea 7.

Țările trebuie să se asigure că factorii de decizie, unitățile de informații financiare (FIU), autoritățile de aplicare a legii, supraveghetorii și alte autorități competente, la nivel decizional și operațional, au în funcțiune mecanisme eficiente care să le permită să coopereze și, atunci când e cazul, să se coordoneze și să facă schimb de informații pe plan intern cu privire la dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor și activităților de combatere a spălării banilor, finanțării terorismului și finanțării proliferării armelor de distrugere în masă. Aceasta ar trebui să includă cooperarea și coordonarea între autoritățile relevante pentru a asigura compatibilitatea cerințelor CSB/CFT/CPF cu normele privind protecția datelor și dreptul la viață privată și alte prevederi similare (de exemplu, securitatea/localizarea datelor).

B. SPĂLAREA BANILOR ȘI CONFISCAREA

3. Infracțiunea de spălare a banilor

Țările ar trebui să incrimineze spălarea banilor, în baza Convenției de la Viena și a Convenției de la Palermo. Țările ar trebui trebuie să extindă infracțiunea de spălare a banilor la toate infracțiunile grave, cu scopul de a include cea mai largă gamă posibilă de infracțiuni predicat.

4. Confiscarea și măsuri asiguratorii

Țările trebuie să adopte măsuri similare celor prevăzute în Convenția de la Viena, Convenția de la Palermo și Convenția privind Finanțarea Terorismului, inclusiv măsuri legislative, pentru a permite autorităților competente să blocheze sau să sechestreze și să confişte următoarele, fără a prejudicia drepturile unei terțe părți de buna credință: (a) bunurile spălate, (b) veniturile obținute sau instrumentele folosite sau destinate comiterii infracțiunii de spălare de bani sau a infracțiunilor predicat, (c) bunurile care reprezintă venituri obținute din sau sunt utilizate sau destinate a fi folosite în finanțarea terorismului, a actelor de terorism sau a organizațiilor teroriste, sau (d) bunuri de valoare corespunzătoare celor menționate anterior.

Asemenea măsuri ar trebui să includă competența de: (a) identifica, a urmări și a evalua bunurile care sunt supuse confiscării; (b) a lua măsuri asiguratorii, cum sunt blocarea și sechestrarea pentru prevenirea oricărei operațiuni, transfer sau înstrăinare a unor asemenea bunuri; (c) acționa pentru prevenirea sau anularea acțiunilor care aduc prejudicii capacității statului de a recupera bunul care este supus confiscării; și (d) de a lua orice măsuri adecvate de investigare.

Țările pot avea în vedere adoptarea de măsuri, care să permită confiscarea unor astfel de câștiguri sau instrumente de realizare a acestora, fără să necesite o condamnare penală (confiscare fără a fi bazată pe o condamnare) sau să ceară unui infractor să demonstreze originea legală a proprietății pasibilă de a fi confiscată, în măsura în care o astfel de cerință este în conformitate cu principiile de drept interne.

C. FINANȚAREA ACTELOR DE TERORISM ȘI FINAȚAREA PROLIFERĂRII

5. Infracțiunea de finanțare a actelor de terorism

Țările trebuie să incrimineze finanțarea actelor de terorism pe baza Convenției privind Finanțarea Terorismului și ar trebui să incrimineze nu numai finanțarea actelor de terorism, ci și finanțarea organizațiilor teroriste și a teroriștilor, chiar și în absența unei legături cu un anumit act/anumite acte de terorism. Țările ar trebui să se asigure că astfel de infracțiuni sunt prevăzute ca infracțiuni predicat pentru spălarea banilor.

6. Sancțiuni financiare țintite, legate de finanțarea terorismului și a actelor de terorism

Țările ar trebui să implementeze regimuri de sancțiuni financiare țintite pentru respectarea rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind prevenirea și combaterea terorismului și a finanțării terorismului. Rezoluțiile impun statelor să blocheze, fără întârziere, fondurile sau alte active și de a se asigura că fonduri sau alte active nu sunt puse, direct sau indirect, la dispoziția sau transferate în beneficiul oricărei persoane sau entități care este fie (i) o entitate desemnată de sau sub autoritatea Consiliului de Securitate al ONU, în conformitate cu Capitolului VII din Carta Națiunilor Unite, inclusiv, în conformitate cu rezoluția 1267(1999) și a rezoluțiilor ulterioare; sau (ii) desemnate de țara respectivă conform rezoluției 1373 (2001).

7. Sancțiuni financiare țintite, legate de finanțarea proliferării

Țările ar trebui să implementeze sancțiuni financiare țintite pentru respectarea rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind prevenirea, combaterea și interzicerea proliferării armelor de distrugere în masă și a finanțării acestora. Aceste rezoluții impun statelor să blocheze, fără întârziere, fondurile sau alte active, și de a se asigura că fondurile sau alte active nu sunt puse, direct sau indirect, la dispoziția, sau transferate în beneficiul oricărei persoane sau entități desemnate de sau sub autoritatea Consiliului de Securitate al ONU, în conformitate cu Capitolului VII din Carta Națiunilor Unite.

8. Organizațiile non-profit

Țările ar trebui să revizuiască adecvarea legilor și reglementărilor privind organizațiile non-profit, pe care țara le-a identificat ca fiind vulnerabile a fi utilizate în mod abuziv, pentru finanțarea terorismului. Țările ar trebui să aplice măsuri proporționale și direcționate, potrivit unei abordări bazate pe nivelul de risc, unor astfel de organizații non-profit, pentru a le proteja împotriva utilizării lor abuzive pentru finanțarea terorismului, inclusiv:

- a) de către organizațiile teroriste care se dau drept entități legitime;
- b) prin utilizarea entităților legitime pentru finanțarea terorismului, inclusiv în scopul de a se sustrage măsurilor de blocare a activelor; și
- c) pentru a ascunde sau disimula deturnarea unor fonduri cu destinații legitime către organizațiile teroriste.

D. MĂSURI PREVENTIVE

9. Legile de păstrare a confidențialității instituțiilor financiare

Țările ar trebui să se asigure că legile instituțiilor financiare privind păstrarea confidențialității nu împiedică implementarea Recomandărilor FATF.

IDENTIFICAREA CLIENȚILOR ȘI PĂSTRAREA ÎNREGISTRĂRILOR

10. Identificarea clienților

Instituțiilor financiare trebuie să li se interzică să deschidă conturi anonime sau conturi care, în mod evident, sunt pe nume fictive.

Instituțiile financiare trebuie să ia măsuri de identificare a clienților și verificare a identității acestora atunci când:

- i) inițiază relațiile de afaceri;
- ii) efectuează tranzacții ocazionale: (a) peste limita stabilită (15.000 USD/EURO); sau (b) care sunt transferuri electronice, în condițiile prevăzute de Nota Interpretativă la Recomandarea 16;
- iii) există o suspiciune de spălare a banilor sau finanțare a terorismului; sau
- iv) instituția financiară are îndoieli cu privire la veridicitatea sau adecvarea datelor privind identificarea clienților obținute anterior.

Principiul potrivit căruia instituțiile financiare trebuie să întreprindă măsuri de identificare a clientelei (CDD) trebuie prevăzut în lege. Fiecare țară poate să stabilească cum impune obligațiile specifice de CDD, fie prin lege sau alte mijloace de impunere.

Măsurile de identificare a clienților care trebuie luate sunt următoarele:

- (a) identificarea clienților și verificarea identității clienților utilizând documente, date sau informații din surse de încredere;
- (b) identificarea beneficiarului real și luarea de măsuri rezonabile pentru verificarea identității beneficiarului real, în așa fel încât instituția financiară să cunoască cine este acest beneficiar real. Pentru persoanele juridice și aranjamentele respective, acestea ar trebui să includă luarea, de către instituțiile financiare, a acelor măsuri necesare pentru înțelegerea structurii de proprietate și de control a clientului;
- (c) înțelegerea și, dacă e cazul, obținerea de informații privind scopul și natura intențională a relației de afaceri;
- (d) identificarea continuă a clienților în cazul unei relații de afaceri și monitorizarea tranzacțiilor realizate pe parcursul acelei relații, pentru a se asigura că tranzacțiile realizate sunt conforme cu ceea ce instituția cunoaște cu privire la client, activitatea și profilul de risc al acestuia, incluzând, acolo unde este necesar, sursa fondurilor.

Instituțiile financiare trebuie să aplice fiecare dintre măsurile de identificare a clienților de la paragrafele (a) până la (d) de mai sus, dar pot decide extinderea acestor măsuri utilizând abordarea pe bază de risc (RBA / risk-based approach) în conformitate cu Notele Interpretative la această recomandare și la Recomandarea 1.

Instituțiilor financiare trebuie să li se ceară să verifice identitatea clientului și a beneficiarului real, înainte de / sau în cursul stabilirii unei relații de afaceri sau efectuării tranzacțiilor pentru clienții ocazionali. Țările pot permite instituțiilor financiare completarea verificărilor, cât de curând posibil din considerente practice, după stabilirea unei relații, acolo unde riscurile de spălare a banilor și finanțarea terorismului sunt gestionate în mod eficient și acolo unde este esențial să nu fie întrerupt cursul normal al afacerilor.

Acolo unde instituția financiară nu este în măsură să se conformeze paragrafelor (a) - (d) de mai sus (obiect al unei modificări a amplitudinii măsurilor luate în baza abordării pe bază de risc), aceasta nu ar trebui să deschidă contul, să inițieze relații comerciale sau să efectueze tranzacția, sau ar putea fi obligată să înceteze relația de afaceri și ar trebui să aibă în vedere întocmirea unui raport de tranzacții suspecte în legătură cu clientul.

Aceste cerințe trebuie să se aplice tuturor clienților noi, deși instituțiile financiare trebuie să aplice aceste Recomandări și clienților existenți, pe baza situației concrete și riscului, și ar trebui să realizeze identificarea clienților pe baza relațiilor existente, la momentul potrivit.

11. Păstrarea înregistrărilor

Instituțiile financiare ar trebui să fie obligate să păstreze, pentru o perioadă de cel puțin cinci ani, toate înregistrările necesare privind atât tranzacțiile interne cât și pe cele internaționale, pentru a le permite acestora să răspundă urgent la cererile de informații primite de la autoritățile competente. Asemenea înregistrări trebuie să fie suficiente, astfel încât să permită reconstituirea tranzacțiilor individuale (incluzând sume și tipuri de valută, dacă este cazul) astfel încât să furnizeze, dacă este necesar, dovezi pentru urmărirea penală a activităților infracționale.

Instituțiilor financiare ar trebui să li se ceară să păstreze toate înregistrările obținute prin aplicarea măsurilor CDD - de exemplu, copii sau înregistrări ale documentelor oficiale de identificare, cum ar fi: pașapoarte, cărți de identitate, carnet de conducere sau documente similare), fișe de cont sau corespondența comercială, inclusiv rezultatele oricărei analize efectuate (de exemplu solicitările pentru a stabili istoricul și scopul tranzacțiilor complexe, neobișnuit de mari), pentru o perioadă de cel puțin cinci ani după încheierea relației de afaceri sau după data tranzacției ocazionale.

Instituțiile financiare ar trebui să fie obligate, prin lege, să păstreze înregistrări ale tranzacțiilor și informațiilor obținute prin aplicarea măsurilor de cunoaștere a clientelei.

Informațiile privind identificarea clientului și înregistrările privind tranzacția trebuie să fie disponibile autorităților naționale competente, în conformitate cu sarcinile acestora.

MĂSURI SUPLIMENTARE PENTRU CLIEŢII ŞI ACTIVITĂŢILE SPECIFICE

12. Persoanele expuse politic

Instituțiile financiare ar trebui să fie obligate ca, în legătură cu persoanele expuse politic (PEP) (indiferent dacă este client sau beneficiar real), pe lângă măsurile de cunoaștere a clientelei aplicate în mod normal, să:

(a) dețină sisteme corespunzătoare de management al riscului pentru a determina dacă clientul sau beneficiarul real este o persoană expusă politic;

(b) obțină aprobarea conducerii pentru inițierea (sau continuarea, pentru clienții existenți) a acestui tip de relații de afaceri;

(c) adopte măsuri rezonabile pentru stabilirea sursei de avere și a sursei fondurilor; și

(d) efectueze monitorizarea continuă a relației de afaceri în curs.

Instituțiile financiare ar trebui să fie obligate să ia măsuri rezonabile pentru a stabili dacă un client sau un beneficiar real este o PEP națională sau o persoană care este sau a fost însărcinată cu o funcție importantă de către o organizație internațională. În cazurile relațiilor de afaceri de risc înalt cu astfel de persoane, instituțiile financiare ar trebui să fie obligate să aplice măsurile prevăzute în paragrafele (b), (c) și (d).

Obligațiile pentru toate tipurile de PEP ar trebui să se aplice, de asemenea, și membrilor familiei sau asociaților apropiați ai acestor PEP.

13. Bănci corespondente

Instituțiilor financiare ar trebui să li se ceară, în ceea ce privește relațiile corespondente trans-frontaliere și altele similare, pe lângă luarea măsurilor normale de cunoaștere aclienților, să:

(a) obțină informații suficiente cu privire la instituția respondentă pentru a înțelege, pe deplin, natura afacerii acesteia și pentru a determina, pe baza informațiilor disponibile în mod public, reputația instituției și calitatea supravegherii, inclusiv dacă a făcut obiectul unei investigații pentru spălarea banilor sau finanțarea terorismului sau al unei alte acțiuni dereglementare;

(b) evalueze controalele instituției respondente în domeniul CSB/CFT;

(c) obțină aprobarea conducerii anterior inițierii unor noi relații corespondente;

(d) înțeleagă în mod clar responsabilitățile fiecărei instituții; și

(e) cu privire la "plătibil prin conturi", să se asigure că banca respondentă a luat măsuri de cunoaștere a clientelei privind clienții care au acces direct la conturile băncii corespondente și că are posibilitatea de a furniza informații relevante privind identificare a clienților, în urma adresării unei cereri băncii corespondente.

Instituțiilor financiare ar trebui să li se interzică să intre sau să continue o relație bancară corespondentă cu bănci fantomă. Instituțiile financiare ar trebui să fie obligate să se asigure că instituțiile respondente nu permit utilizarea conturilor lor de către bănci fantomă.

14. Serviciile de transfer de bani sau valori

Țările trebuie să ia măsuri pentru a se asigura că persoanele fizice sau juridice, care oferă servicii de transmitere a banilor sau valorilor (MVTs), sunt autorizate sau înregistrate și fac obiectul sistemelor eficiente de monitorizare și asigurare a conformității cu măsurile relevante prevăzute în Recomandările FATF. Țările trebuie să ia măsuri pentru identificarea persoanelor fizice și juridice care oferă servicii de transfer de bani și valori, fără licență sau înregistrare, și să aplice sancțiuni adecvate.

Orice persoană fizică sau juridică ce își desfășoară activitatea ca agent trebuie să fie licențiată sau înregistrată de o autoritate competentă; furnizorul de servicii de transfer de bani sau valori trebuie să păstreze o listă actualizată cu agenții săi, accesibilă autorităților competente în țările în care furnizorul MVTs și agenții săi operează. Țările ar trebui să ia măsuri pentru a se asigura că furnizorii MVTs care folosesc agenți, îi includ în programele de CSB/CFT și îi monitorizează din punct de vedere al conformării cu activitățile incluse în aceste programe.

15. Noi tehnologii

Țările și instituțiile financiare trebuie să identifice și să evalueze riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului care pot apărea în legătură cu (a) dezvoltarea de noi produse și noi practici de afaceri, inclusiv noi mecanisme de livrare, și (b) utilizarea de tehnologii noi sau în curs de dezvoltare, atât pentru produsele noi, cât și pentru cele preexistente. În cazul instituțiilor financiare, o astfel de evaluare a riscului trebuie să fie realizată anterior lansării de noi produse, practici de afaceri sau utilizare de tehnologii noi sau în curs de dezvoltare. Aceștia ar trebui să întreprindă măsuri adecvate pentru a gestiona și a reduce aceste riscuri.

16. Transferuri electronice

Țările trebuie să se asigure că instituțiile financiare includ informațiile necesare și corecte privind ordonatorul și informațiile necesare și corecte privind beneficiarul transferurilor de fonduri și a mesajelor conexe, și că informațiile privind transferul de fonduri sau mesajul conexas rămân stocate în sistemul (lanțul) de plăți.

Țările trebuie să ia măsuri pentru a se asigura că instituțiile financiare monitorizează transferurile electronice în scopul detectării acelor unde lipsesc informațiile necesare privind ordonatorul și/sau beneficiarul și iau măsurile adecvate.

Țările trebuie să se asigure că, în contextul procesării transferurilor electronice, instituțiile financiare iau măsuri de blocare și trebuie să interzică efectuarea tranzacțiilor cu persoanele și entitățile desemnate, ca obligații prevăzute în rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, cum ar fi rezoluția 1267 (1999) și rezoluțiile ulterioare și rezoluția 1373 (2001) privind prevenirea și combaterea terorismului și a finanțării terorismului.

ÎNCREDERE, CONTROALE ȘI GRUPURI FINANCIARE

17. Recurgerea la terți

Țările pot permite instituțiilor financiare să recurgă la terțe părți pentru realizarea elementelor (a) - (c) ale măsurilor de cunoaștere a clienței prevăzute în Recomandarea 10 sau să înceapă afaceri, cu condiția îndeplinirii criteriilor de mai jos. Acolo unde este permisă o astfel de externalizare către un terț a măsurilor CDD, responsabilitatea finală pentru identificarea și verificarea clientului este a instituției financiare care recurge la o terță parte.

Criteriile care trebuie îndeplinite sunt, după cum urmează:

(a) o instituție financiară care recurge la o terță parte ar trebui să obțină imediat informațiile necesare privind elementele (a) - (c) ale măsurilor de cunoaștere a clienței prevăzute în Recomandarea 10;

(b) instituțiile financiare trebuie să ia măsurile corespunzătoare necesare astfel încât, copii ale datelor de identificare și ale altor documente relevante privind cerințele de identificare a clienților să fie puse la dispoziția terților, la cerere, fără întârziere;

(c) instituția financiară trebuie să se asigure că partea terță este reglementată, supravegheată și monitorizată și să se asigure că are în vigoare măsuri pentru conformarea cu obligațiile de cunoaștere a clienței și păstrarea înregistrărilor, în concordanță cu Recomandările 10 și 11;

(d) atunci când determină în ce țări pot fi localizate terțele părți care respectă condițiile, țările ar trebui să aibă în vedere informațiile disponibile cu privire la nivelul de risc al țării.

Atunci când o instituție financiară recurge la o terță parte care este parte a aceluiași grup financiar, și (i) acel grup aplică măsuri de cunoaștere a clienței și de păstrare a înregistrărilor în conformitate cu Recomandările 10, 11 și 12, și programele de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în conformitate cu Recomandarea 18; și (ii) atunci când implementarea eficientă a acelor obligații de cunoaștere a clienței și de păstrare a înregistrărilor și a programelor de CSB/CFT este supravegheată la nivel de grup de o autoritate competentă, autoritățile competente pot considera că instituția financiară aplică măsurile prevăzute la punctele (b) și (c) de mai sus, prin intermediul programului grupului, și pot decide că (d) nu este o precondiție necesară pentru a se baza pe o terță parte, atunci când riscul de țară mai ridicat este diminuat în mod adecvat, prin politicile de grup în domeniul CSB/CFT.

18. Controale interne și sucursale și filiale străine

Instituțiilor financiare trebuie să li se ceară să implementeze programe de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Grupurilor financiare ar trebui să li se ceară să implementeze programe la nivel de grup de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, inclusiv politici și proceduri pentru transmiterea informațiilor în cadrul grupului, în scopul CSB/CFT.

Instituțiilor financiare ar trebui să li se ceară să se asigure că, sucursalele și filialele din străinătate, deținute în mod majoritar, aplică măsurile de cunoaștere a clienței în

conformitate cu cerințele din țara gazdă, care implementează Recomandările FATF, prin intermediul programelor grupului, de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

19. Țările cu risc ridicat

Instituțiile financiare ar trebui să fie obligate să aplice măsuri întărite de cunoaștere a clientelei în cazul relațiilor de afaceri și tranzacțiilor cu persoanele fizice și juridice, cu instituțiile financiare din țări pentru care acest lucru este solicitat de FATF. Măsurile întărite de cunoaștere a clientelei aplicate trebuie să fie eficiente și proporționale cu riscurile.

Țările ar trebui să fie capabile să aplice măsuri de contracarare adecvate, atunci când se solicită de către FATF. Țările ar trebui să fie capabile să aplice măsuri de contracarare în mod independent, chiar dacă nu a fost formulată o solicitare în acest sens de către FATF. Astfel de măsuri de contracarare trebuie să fie eficiente și proporționale cu riscurile.

RAPORTAREA TRANZACȚIILOR SUSPECTE

20. Raportarea tranzacțiilor suspecte

Dacă o instituție financiară are suspiciuni sau indicii temeinice să suspecteze că fondurile reprezintă venituri obținute din activități infracționale, sau sunt legate de finanțarea terorismului, ar trebui să fie obligată, prin lege, să raporteze prompt suspiciunile sale către unitatea de informații financiare (FIU).

21. Dezvăluirea de informații către terți și confidențialitatea

Instituțiile financiare, directorii, funcționarii și angajații acestora trebuie:

a) să fie protejați prin lege de răspunderea penală și civilă pentru încălcarea oricărei restricții privind dezvăluirea informațiilor, impusă prin contract sau prin intermediul oricărei prevederi legale, de reglementare sau administrative, dacă raportează, cu bună credință, FIU suspiciunile pe care le au, chiar dacă nu au cunoscut exact care era activitatea infracțională, și indiferent dacă activitatea ilegală chiar a avut loc; și

b) să li se interzică prin lege dezvăluirea sau transmiterea de indicii asupra faptului că a fost transmis FIU un raport de tranzacții suspecte (RTS) sau informații aferente acestuia. Scopul acestei prevederi nu este de a inhiba schimbul de informații potrivit Recomandării 18.

AFACERILE ȘI PROFESIUNILE NON-FINANCIARE DESEMNAȚE (DNFBP)

22. DNFBP: cunoașterea clientelei

Măsurile de cunoaștere a clientelei și cerințele de păstrare a înregistrărilor prevăzute în Recomandările 10, 11, 12, 15 și 17, se aplică afacerilor și profesiilor non-financiare desemnate (DNFBP) în următoarele situații:

(a) cazinouri - atunci când clientul se angajează în tranzacții financiare, egale sau mai mari decât limita stabilită a se aplica;

(b) agenți imobiliari - atunci când sunt implicați în tranzacții pentru clientul lor, privind achiziționarea sau vânzarea unui bun imobiliar;

(c) dealeri de metale și pietre prețioase - atunci când se angajează în orice tranzacție în numerar cu un client, în sumă egală sau mai mare decât limita stabilită;

(d) avocați, notari, alte profesii juridice independente și contabili - atunci când pregătesc sau efectuează tranzacții pentru clienții lor privind următoarele activități:

- achiziționarea sau vânzarea de proprietăți imobiliare;
- administrarea banilor, a titlurilor de valoare și a activelor clientului;
- administrarea conturilor bancare, de economii sau de valori mobiliare;
- organizarea contribuțiilor pentru crearea, operarea sau administrarea companiilor;
- crearea, operarea sau administrarea persoanelor juridice sau a construcțiilor juridice, cumpărarea și vânzarea de afaceri.

(e) Trusturile și companiile furnizoare de servicii – atunci când pregătesc sau efectuează tranzacții pentru clienții lor privind următoarele activități:

- acționează ca agent de înființare a entităților cu personalitate juridică;
- acționează în calitate de (sau aranjează pentru o altă persoană să acționeze în calitate de) director sau secretar al unei companii, partener în cadrul unui parteneriat sau într-o poziție similară în legătură cu altă persoană juridică;
  - furnizează un sediu social înregistrat, adresa de firma sau sediu închiriat, adresă de corespondență sau administrativă pentru o companie, un parteneriat sau orice alt tip de persoană juridică sau aranjament;
  - acționează în calitate de (sau aranjează pentru o altă persoană să acționeze în calitate de) administrator/mandatar al unui fond fiduciar expres sau îndeplinește o funcție echivalentă pentru o altă formă de construcție juridică;
  - acționează în calitate de (sau aranjează pentru o altă persoană să acționeze în calitate de) acționar nominalizat pentru o altă persoană.

23. DNFBP: Alte măsuri

Cerințele stabilite în Recomandările 18-21 se aplică tuturor afacerilor și profesiunilor non-financiare desemnate, în funcție de următoarele caracteristici:

(a) avocații, notarii, alte profesii juridice independente și contabilii trebuie să raporteze tranzacții suspecte atunci când, în numele sau pentru un client, aceștia se angajează într-o tranzacție financiară în legătură cu activitățile descrise în paragraful (d) al Recomandării 22. Țările sunt puternic încurajate să extindă cerința de raportare la restul activităților profesionale ale contabililor, inclusiv auditul.

(b) Dealerii de metale și pietre prețioase trebuie să raporteze tranzacțiile suspecte atunci când se angajează în orice tranzacție în numerar cu un client, în sumă egală sau mai mare decât o limită stabilită.

(c) Trusturilor și companiilor furnizoare de servicii trebuie să li se ceară să raporteze tranzacțiile suspecte pentru un client atunci când, în numele sau pentru un client, se angajează într-o tranzacție în legătură cu activitățile prevăzute în paragraful (e) din Recomandarea 22.

E. TRANSPARENȚA ȘI BENEFICIARUL REAL AL PERSOANELOR ȘI CONSTRUCȚIILOR JURIDICE

24. Transparența și beneficiarul real al persoanelor juridice

Țările trebuie să ia măsuri pentru a preveni utilizarea neadecvată a persoanelor juridice pentru spălarea banilor și finanțarea terorismului. Țările trebuie să se asigure că există informații adecvate, corecte și în timp util, cu privire la beneficiarul real și cel care controlează persoanele juridice, care pot fi obținute sau accesate, în timp real de autoritățile competente. În special, țările care permit existența entităților cu personalitate juridică, ce au posibilitatea de a emite acțiuni la purtător sau mandate de acțiuni la purtător, sau care permit acționari desemnați sau directori desemnați, trebuie să întreprindă măsuri eficiente pentru a se asigura că nu sunt folosite/folosiți în mod abuziv pentru spălarea banilor sau finanțarea terorismului. Țările trebuie să aibă în vedere măsuri pentru a facilita accesul instituțiilor financiare sau DNFBP, cărora le revine obligația implementării cerințelor prevăzute de Recomandările 10 și 22, la informațiile privind beneficiarul real sau deținătorul controlului.

25. Transparența și beneficiarul real al aranjamentelor juridice

Țările trebuie să ia măsuri pentru a preveni utilizarea abuzivă a construcțiilor juridice pentru spălarea banilor sau finanțarea terorismului. În particular, țările trebuie să se asigure că există informații adecvate, corecte și în timp util, cu privire la trusturile expres, inclusiv informații cu privire la fondator, mandatar / administrator și beneficiari, care pot fi obținute sau accesate în timp util, de către autoritățile competente. Țările trebuie să ia în considerare măsuri pentru a facilita accesul la informațiile privind beneficiarul real sau la cel care controlează, de către instituțiile financiare sau DNFBP cărora le revine obligația implementării cerințelor prevăzute de Recomandările 10 și 22.

F. ATRIBUȚII ȘI RESPONSABILITĂȚI ALE AUTORITĂȚILOR COMPETENTE ȘI ALTE MĂSURI INSTITUȚIONALE REGLEMENTARE ȘI SUPRAVEGHERE

26. Reglementarea și supravegherea instituțiilor financiare

Țările trebuie să se asigure ca instituțiile financiare fac obiectul reglementărilor și al supravegherii adecvate și implementează efectiv Recomandările FATF.

Autoritățile competente sau supraveghetorii financiarți trebuie să ia măsurile legislative sau de reglementare necesare pentru a preveni deținerea, de către infractori sau asociații lor, a unor interese semnificative sau de control sau deținerea calității de beneficiar real sau a unei poziții de conducere în cadrul unei instituții financiare. Țările nu ar trebui să aprobe crearea sau continuarea operării băncilor fictive.

Pentru instituțiile financiare, subiect al Principiilor Fundamentale, măsurile de reglementare și de supraveghere care se aplică în scop prudential și care, de asemenea, sunt relevante din punctul de vedere al spălării banilor și finanțării terorismului, trebuie aplicate într-o manieră asemănătoare în situațiile de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Acestea ar trebui să includă aplicarea supravegherea consolidată la nivel de grup, în scopul CSB/CFT.

Alte instituții financiare ar trebui să fie autorizate sau înmatriculate și reglementate adecvat, și trebuie să fie supuse supravegherii sau monitorizării în scopul CSB/CFT, având în vedere riscul de spălare a banilor și finanțare a terorismului în acel sector. Ca o cerință minimală, instituțiile financiare care furnizează servicii de transfer de bani sau valori, sau schimb de valută, acestea trebuie licențiate sau înmatriculate și supuse unor sisteme eficiente de monitorizare și asigurare a respectării cerințelor naționale de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

27. Competențele supraveghetorilor

Supraveghetorii ar trebui să aibă competențe adecvate pentru a supraveghea sau monitoriza, și pentru a asigura conformitatea instituțiilor financiare cu cerințele de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, inclusiv autoritatea de a efectua inspecții. Aceștia ar trebui să fie autorizați să determine transmiterea, de către instituțiile financiare, a oricărei informații care este relevantă pentru monitorizarea conformității și să impună sancțiuni, în conformitate cu Recomandarea 35, pentru nerespectarea acestor cerințe. Supraveghetorii ar trebui să aibă competențe pentru a impune o serie de sancțiuni disciplinare și financiare, inclusiv competența de a retrage, restricționa sau suspenda licența instituției financiare, atunci când este cazul.

28. Reglementarea și supravegherea DNFBP

Afacerile și profesiunile non-financiare desemnate (DNFBP) trebuie supuse măsurilor de reglementare și de supraveghere așa cum sunt stabilite mai jos:

a) cazinourile trebuie supuse unui regim cuprinzător de reglementare și de supraveghere care să asigure că acestea au implementat eficient măsurile necesare de CSB/CFT. Cel puțin:

- cazinourile trebuie să fie autorizate;
- autoritățile competente trebuie să ia măsurile legislative sau de reglementare necesare pentru a împiedica infractorii sau asociații acestora să dețină sau să fie beneficiarii reali ai unor interese semnificative sau de control, să dețină o funcție de conducere într-un cazinou, sau să fie operator al unui cazinou;
- autoritățile competente trebuie să se asigure de efectivă supraveghere a cazinourilor în ceea ce privește conformarea la cerințele de CSB/CFT.

b) țările trebuie să se asigure că alte categorii de DNFBP sunt supuse sistemelor eficiente de monitorizare și asigurare a conformității lor cu cerințele de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Acestea trebuie realizate pe baza de expunere la risc. Aceasta poate fi realizată de (a) un supraveghetor sau (b) de un organism adecvat de auto-reglementare (SRB / self-regulatory body), cu condiția ca un astfel de organism să poată asigura că membrii săi respectă obligațiile ce le revin pe linia combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Supraveghetorul sau SRB trebuie, de asemenea, (a) să întreprindă măsurile necesare pentru a împiedica infractorii sau asociații acestora să fie acreditați profesional, sau să dețină sau să fie beneficiarii reali ai unor interese semnificative sau de control, să dețină o funcție de conducere, de exemplu prin evaluarea persoanelor pe baza testului "fit and proper / competent și onorabil", și (b) să aibă sancțiuni eficiente, corespunzătoare și disuasive, în conformitate cu Recomandarea 35, disponibile în cazul nerespectării cerințelor de CSB/CFT.

OPERAȚIONALITATEA ȘI APLICAREA LEGII

29. Unitățile de Informații Financiare

Țările trebuie să înființeze o unitate de informații financiare (FIU) care să servească drept centru național pentru primirea și analiza: (a) a rapoartelor de tranzacții suspecte; și (b) a altor informații relevante pentru spălarea banilor, infracțiunile predate conexe și finanțarea terorismului, și pentru diseminarea rezultatelor acestei analize. FIU trebuie să aibă posibilitatea de a obține informații suplimentare de la entitățile raportoare și trebuie să aibă acces, în timp util, la informații financiare, administrative și de aplicare a legii, necesare pentru îndeplinirea, în mod adecvat, a funcțiilor sale.

30. Responsabilitățile autorităților de aplicare a legii și de investigație

Țările trebuie să se asigure că autoritățile desemnate de aplicare a legii au responsabilități în ceea ce privește investigațiile privind cazurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului, în contextul politicilor naționale de CSB/CFT. Cel puțin, în toate cazurile privind infracțiunile generatoare de venituri importante, aceste autorități desemnate de aplicare a legii ar trebui să inițieze o investigație financiară paralelă, proactivă, când cercetează infracțiunile prediicat conexe spălării banilor și finanțării terorismului. Acestea ar trebui să includă cazurile în care infracțiunea prediicat se săvârșește în afara jurisdicției. Țările trebuie să se asigure că autoritățile competente au responsabilități pentru identificarea promptă, urmărirea și inițierea acțiunilor de blocare și sechestrare a proprietății care este sau poate deveni obiect al confiscării sau este suspectată că reprezintă venit obținut în urma infracțiunilor. Țările trebuie, de asemenea, să recurgă, atunci când este cazul, la grupuri multi-disciplinare permanente sau temporare, specializate în investigațiile financiare sau privind activele. Țările trebuie să se asigure că, atunci când este cazul, sunt derulate investigații în cooperare cu autoritățile competente din alte țări.

31. Competențele autorităților de aplicare a legii și de investigație

Atunci când desfășoară investigații pentru infracțiuni de spălare a banilor, infracțiuni prediicat conexe și infracțiuni de finanțare a actelor de terorism, autoritățile competente trebuie să poată obține accesul la toate documentele și informațiile necesare a fi folosite în acele investigații, în urmăriri penale și acțiuni care au legătură cu acestea. Aceasta trebuie să includă competențe pentru folosirea măsurilor asigurătorii de obținere a înregistrărilor (documentelor) deținute de instituțiile financiare, DNFBP și alte persoane fizice și juridice, pentru detectarea de persoane și sedii, pentru luarea declarațiilor martorilor, și pentru sechestrarea și obținerea de dovezi.

Țările trebuie să se asigure că autoritățile competente care efectuează investigații au posibilitatea să utilizeze o gamă largă de tehnici investigative potrivite pentru investigarea cazurilor de spălare abanilor, a infracțiunilor prediicat conexe și finanțarea actelor de terorism. Aceste tehnici investigative includ: operații sub acoperire, interceptarea comunicațiilor, accesarea sistemelor informatice și livrarea (corespondenței, trimiterilor poștale) controlată. În plus, țările trebuie să aibă mecanisme eficiente pentru a identifica, în timp util, dacă persoanele fizice sau juridice dețin sau controlează conturi. Acestea ar trebui, de asemenea, să aibă mecanisme pentru a asigura că autoritățile competente au în funcțiune un procedeu de identificare a bunurilor fără notificarea prealabilă a proprietarului. Atunci când se investighează spălarea banilor, infracțiunile prediicat conexe și finanțarea actelor de terorism, autoritățile competente trebuie să aibă posibilitatea de a solicita toate informațiile relevante deținute de FIU.

32. Curierii care transportă numerar

Țările trebuie să implementeze (și să mențină în vigoare) măsuri pentru a detecta transportul transfrontalier fizic de numerar și instrumente negociabile la purtător, inclusiv un sistem de declarare și/sau dezvăluire.

Țările trebuie să se asigure că autoritățile competente au autoritatea legală de a opri sau reține numerarul sau instrumentele negociabile la purtător care sunt suspecte a fi legate de finanțarea actelor de terorism, spălarea banilor sau de infracțiuni precum conexe, sau care sunt declarate în mod fals.

Țările trebuie să se asigure că există sancțiuni eficiente, corespunzătoare și disuasive pentru persoanele care fac declarații sau dezvăluiri false. În cazurile în care numerarul sau instrumentele negociabile la purtător sunt legate de finanțarea actelor de terorism, spălarea banilor sau de infracțiuni precum conexe, țările trebuie, de asemenea, să adopte măsuri inclusiv de ordin legislativ conforme cu Recomandarea 4, care ar permite confiscarea acestui numerar sau instrumente la purtător.

CERINȚE GENERALE

33. Statistici

Țările trebuie să păstreze statistici comprehensive privind aspectele relevante pentru eficacitatea și eficiența sistemelor lor de CSB/CFT. Acestea trebuie să cuprindă statistici referitoare la RTS-urile primite și transmise, la investigațiile financiare privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, rechizitorii și condamnări; bunuri blocate, sechestrate și confiscate, și cu privire la asistența juridică reciprocă sau alte cereri din domeniul cooperării internaționale.

34. Îndrumare și feedback

Autoritățile competente, supraveghetorii și SRB trebuie să elaboreze ghiduri și să furnizeze feedback care să ajute instituțiile financiare și profesiile și activitățile economice non-financiare desemnate în aplicarea măsurilor naționale pentru combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și, în special, în detectarea și raportarea tranzacțiilor suspecte.

SANȚIUNI

35. Sancțiuni

Țările trebuie să se asigure că există o gamă de sancțiuni eficiente, corespunzătoare și disuasive, penale, civile sau administrative, aplicabile persoanelor fizice sau juridice prevăzute la Recomandările 6, și 8-23, care nu respectă cerințele de CSB/CFT. Sancțiunile trebuie să fie aplicabile nu numai instituțiilor financiare și DNFBP, ci și directorilor lor și conducerii.

G. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

36. Instrumente internaționale

Țările trebuie să ia măsuri imediate pentru a deveni parte și pentru a implementa în întregime Convenția de la Viena, 1988; Convenția de la Palermo, 2000; Convenția Națiunilor Unite împotriva Corupției, 2003 și Convenția Internațională a Națiunilor Unite privind combaterea finanțării terorismului, 1999. Atunci când este cazul, țările sunt încurajate să ratifice și să implementeze alte convenții internaționale relevante, cum ar fi Convenția Consiliului Europei privind Criminalitatea Informatică, 2001; Convenția Inter-Americană împotriva terorismului, 2002 și convenția Consiliului Europei privind spălarea, depistarea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunilor și privind finanțarea terorismului, 2005.

37. Asistența juridică reciprocă

Țările trebuie să acorde, în regim de urgență, constructiv și eficient, cea mai largă gamă posibilă de asistență juridică reciprocă în legătura cu investigațiile, rechizitoriile și procedurile conexe privind spălarea banilor, infracțiunile predicat și finanțarea terorismului. Țările trebuie să aibă un cadru legal adecvat pentru acordarea asistenței și, când este cazul, să aibă în vigoare tratate, acorduri sau alte mecanisme de consolidare a cooperării. În mod special, țările trebuie:

a. să nu interzică sau să pună condiții restrictive nerezonabile sau excesive privind acordarea asistenței juridice reciproce;

b. să se asigure că există procedee clare și eficiente pentru prioritizarea și soluționarea, în timp util, a cererilor de asistență juridică reciprocă. Țările ar trebui să utilizeze o autoritate centrală sau un alt mecanism oficial creat, pentru transmiterea și soluționarea eficace a cererilor. Pentru monitorizarea procesării cererilor, trebuie păstrat un sistem de management al cazurilor;

c. să nu refuze soluționarea unei cereri de asistență juridică reciprocă pentru unicul motiv că infracțiunea implică și aspecte fiscale;

d. să nu refuze soluționarea unei cereri de asistență juridică reciprocă pe motiv că legile impun instituțiilor financiare sau DNFBP să păstreze secretul sau confidențialitatea (cu excepția cazurilor în care informațiile relevante care sunt căutate, sunt deținute în circumstanțe în care se aplică privilegiul profesional sau principiile secretului profesional legal);

e. să păstreze confidențialitatea cu privire la cererile de asistență juridică reciprocă pe care le primesc și la informațiile cuprinse în acestea, subiect al principiilor fundamentale din legea națională, în vederea protejării integrității investigației sau anchetei. Dacă țara solicitată nu poate respecta cerința privind confidențialitatea, trebuie să informeze prompt țara solicitantă.

Țările ar trebui să acorde asistență juridică reciprocă, fără a ține seama de absența dublei incriminări, dacă asistența nu implică acțiuni coercitive. Țările trebuie să analizeze luarea

unor astfel de măsuri, dat fiind faptul că acestea pot fi necesare pentru a le putea permite să ofere o gamă largă de asistență în absența dublei incriminări.

Atunci când este cerută dubla incriminare pentru acordarea asistenței juridice reciproce, această cerință ar trebui să fie considerată a fi satisfăcută indiferent dacă ambele țări plasează infracțiunea în aceeași categorie de infracțiuni, definesc infracțiunea cu aceeași terminologie sau dacă ambele țări incriminează conduita care stă la baza infracțiunii.

Țările trebuie să se asigure că autoritățile lor competente dispun de puterile și tehnicile de investigație prevăzute de Recomandarea 31 și orice alte competențe și tehnici de investigare disponibile:

(a) toate cele legate de obținerea, căutarea și punerea sub sechestru a documentelor, informațiilor sau probelor (inclusiv înregistrări financiare) de la instituțiile financiare sau alte persoane, și luarea declarațiilor martorilor; și

(b) o gamă largă de alte competențe și tehnici de investigare;

sunt, de asemenea, disponibile pentru a fi utilizate în cazul răspunsurilor la cererile pentru asistență juridică reciprocă și, dacă sunt în concordanță cu cadrul lor legal intern, ca răspuns la cererile adresate direct, de către autoritățile competente judiciare sau de aplicare a legii ale partenerilor naționali.

Pentru a evita conflictele de jurisdicție, trebuie acordată atenție alegerii și aplicării mecanismelor pentru determinarea celui mai bun loc de desfășurare a urmăririi penale a acuzaților, în interesul aplicării legii, în cazurile care fac obiectul cercetării penale în mai multe țări.

Țările trebuie, atunci când întocmesc cereri de asistență juridică reciprocă, să depună toate eforturile pentru a furniza informații complete factuale și legale care vor permite soluționarea, în timp util, a cererilor, inclusiv orice urgență și trebuie să transmită cererile utilizând mijloace rapide. Țările trebuie, din acest considerent, anterior transmiterii cererilor, să depună toate eforturile pentru a stabili cerințele legale și formalitățile pentru obținerea asistenței.

Autorităților responsabile pentru asistența juridică reciprocă (de exemplu o Autoritate Centrală) ar trebui să li se acorde resurse financiare, umane și tehnice adecvate. Țările trebuie să implementeze proceduri care să asigure că personalul unor astfel de autorități îndeplinește standarde profesionale înalte, inclusiv standarde privind confidențialitatea, trebuie să aibă o integritate ridicată și să fie specializați corespunzător.

38. Asistența juridică reciprocă: blocare și confiscare

Țările trebuie să se asigure că au competența de a întreprinde acțiuni rapide în răspuns la cererile țărilor străine, pentru a identifica, bloca, sechestra și confisca bunurile, veniturile obținute din spălarea banilor, infracțiunile predicat și finanțarea terorismului; instrumentele utilizate sau destinate utilizării în comiterea acestor infracțiuni; sau bunurile în valoare echivalentă. Această competență trebuie să includă posibilitatea de a răspunde la cererile

formulate pe baza procedurilor de confiscare nebazate pe condamnare și a măsurilor asiguratorii, cu excepția cazului în care acest lucru nu este conform cu principiile fundamentale ale legislației naționale. Țările trebuie, de asemenea, să aibă mecanisme eficiente pentru administrarea acestor bunuri, instrumente sau bunuri în valoare echivalentă, și aranjamente pentru coordonarea procedurilor de sechestrare și confiscare, care ar trebui să includă schimbul de bunuri confiscate.

39. Extrădarea

Țările trebuie să soluționeze fără întârziere, constructiv și eficient cererile de extrădare în legătură cu spălarea banilor și finanțarea terorismului. Țările trebuie să ia toate măsurile posibile pentru a se asigura că nu oferă adăpost pentru persoanele fizice acuzate de finanțarea terorismului, a actelor de terorism sau a organizațiilor teroriste. În special, țările trebuie:

- a. să asigure că spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt infracțiuni pentru care se dă curs cererilor de extrădare;
- b. să asigure că dețin proceduri clare și eficiente pentru soluționarea, în timp util, a cererilor de extrădare, inclusiv prioritizare, dacă este cazul. Pentru monitorizarea procesării cererilor, trebuie păstrat un sistem de management al cazurilor;
- c. să nu impună condiții restrictive nejustificate sau excesive cu privire la soluționarea cererilor; și
- d. să se asigure că au un cadru legal adecvat privind extrădarea.

Fiecare țară trebuie, fie să își extrădeze proprii cetățeni sau, dacă o țară nu face acest lucru, numai pe motive de naționalitate, acea țară trebuie, la cererea țării care solicită extrădarea, să transmită cazul, fără întârziere, autorităților sale competente în scopul cercetării infracțiunilor prevăzute în cerere. Acele autorități trebuie să ia decizii și să își desfășoare procedurile proprii în același mod ca în cazul oricărei alte infracțiuni cu caracter grav prevăzută de legislația națională a țării respective. Țările vizate trebuie să coopereze între ele, în special cu privire la aspectele procedurale și de probare, pentru a asigura eficiența acestor cercetări penale.

Atunci când este cerută dubla incriminare pentru extrădare, această cerință trebuie îndeplinită, indiferent dacă ambele țări plasează infracțiunea în aceeași categorie de infracțiuni sau definesc infracțiunea cu aceeași terminologie, dacă ambele țări incriminează conduita care stă la baza infracțiunii.

Conform principiilor fundamentale ale legilor naționale, țările trebuie să implementeze mecanisme simplificate de extrădare cum ar fi permiterea transmiterii directe a cererilor de arestare provizorie între autoritățile competente, extrădând persoane numai pe baza mandatelor de arestare sau de judecare, sau introducând o extrădare simplificată a persoanelor care consimt să renunțe la procedurile formale de extrădare. Autoritățile responsabile cu extrădarea trebuie să aibă la dispoziție resurse financiare, umane și tehnice adecvate. Țările trebuie să aibă proceduri pentru a se asigura că personalul acestor autorități

respectă standarde profesionale înalte, inclusiv standarde privind confidențialitatea și trebuie să aibă integritate deplină și să fie calificat adecvat.

40. Alte forme de cooperare

Țările ar trebui să se asigure că autoritățile lor competente pot furniza, rapid, constructiv și eficient, cel mai înalt nivel de cooperare internațională în domeniul spălării banilor, a infracțiunilor predate și a finanțării terorismului. Țările trebuie să asigure această cooperare, fie în mod spontan, fie la cerere, și trebuie să existe o bază legală pentru asigurarea cooperării. Țările trebuie să autorizeze autoritățile lor competente să utilizeze cele mai eficiente mijloace pentru a coopera. Dacă o autoritate competentă are nevoie de acorduri sau aranjamente bilaterale sau multilaterale, cum ar fi Memorandumuri de Înțelegere (MOU), acestea trebuie negociate și semnate în timp util cu un număr cât mai mare de parteneri străini.

Autoritățile competente trebuie să utilizeze canale sau mecanisme clare pentru transmiterea eficientă și executarea cererilor de informații sau a altor tipuri de asistență. Autoritățile competente trebuie să aibă proceduri clare și eficiente pentru prioritizarea și procesarea, în timp util, a cererilor și pentru protejarea informațiilor primite.